İndirilme Tarihi

11.11.2026 15:28:02

İLA361 - İslam Felsefesine Giriş - İlahiyat Fakültesi

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

İslam Felsefesini ve onun temel kavram ve düşüncelerini tanıtmak suretiyle öğrencileri bu kültürün felsefi yapısını kavrayabilecek bir düzeye eriştirmek. İslam felsefesinde ileri sürülen görüş ve teorilerin felsefi bir sorun olarak kavranmasını sağlamak.

Dersin İçeriği

İslam Felsefesinin Tanımı, Mahiyeti, Temel Kavramları, İslam'da Felsefi Düşüncenin Kaynakları, Tercüme Faaliyetleri ve Felsefi Ekoller ve Temel Felsefi Problemler.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Şahin, Hasan. İslam Felsefesi Tarihi Dersleri, Ankara, 2000. Yıldız, Mustafa. Endülüs'te Felsefe, Din ve Siyaset İlişkisi, İstanbul: Ötüken, 2016.Adamson, Peter – Taylor, Richard C., İslam Felsefesine Giriş, Çev: Cüneyt Kaya, İstanbul: Küre Yay., 2005. Kaya, M. Cüneyt (ed.)İslam Felsefesi Tarih ve Problemler, İstanbul: İsam, 2014. Bayrakdar, Mehmet. İslam Felsefesine Giriş", Ankara: Beyaz Kule, 2008. Nasr S. Hüseyin -O Leaman. İslam Felsefesi Tarihi, Çev: Şamil Öçal-Tuncay Başoğlu, İstanbul: Açılım Kitap, 2007. Fahri, Macit. İslam Felsefesi Tarihi, çev: Kasım Turhan, İstanbul: Birleşik, 2000.<br /><br />

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma, Soru-Cevap, Tartışma.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derse hazırlıklı gelmesi önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersin asistanı yoktur.

Dersin Verilişi

Yüz yüze.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Mustafa Yıldız

Ders Öğrenme Çıktıları

1. İslam felsefesinin mahiyetini, kavramlarını, kaynaklarını ve yöntemini tanımlar, temsilcilerini adlandırır ve tarihsel olarak sıralar.
2. İslam felsefesindeki Platoncu, Aristotelesçi ve Yeni Platoncu etkileri örneklendirir ve karşılaştırır.
3. İslam kültürünün klasik felsefi literatürünü listeler ve İslam filozoflarını felsefe ve diğer sahalardaki eserleriyle eşleştirir.
4. Felsefeyi kelam ve tasavvuf gibi diğer disiplinlerle karşılaştırır.
5. İslam felsefesi tarihindeki başlıca düşünce ekollerini özetler ve temsilcileriyle eşleştirir.
6. İslam felsefesinin sistemli bir yapıya kavuşma sürecini özetler, mantık, fizik, metafizik ve siyaset boyutlarının teşekkül aşamalarını sıralar.

Haftalık İçerikler

| Sıra | Teorik | Uygulama | Laboratuvar | Hazırlık Bilgileri | Öğretim Metodları |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | İslam Felsefesi dersinin amacı, muhtevası, metodu ve kaynakları. | | | | Derse Katılım Teorik Ders Anlatım |
| 2 | Temel Kavramlar I: Felsefe-İslam Felsefesi, Hikmet, Filozof. | | | | Derse Katılım Teorik Ders Anlatım |
| 3 | Temel Kavramlar II: Akıl, Vahiy, Din. | | | | Derse Katılım Teorik Ders Anlatım |
| 4 | İslam felsefesinin konusu, mahiyeti ve diğer disiplinlerle ilişkisi. | | | | Derse Katılım Teorik Ders Anlatım |
| 5 | İslam Felsefesi ve Özgünlük Meselesi. | | | | Derse Katılım Teorik Ders Anlatım |

| Sıra | Teorik | Uygulama | Laboratuvar | Hazırlık Bilgileri | Öğretim Metodları |
|---|---|---|---|---|---|
| **6** | İslam felsefesinin iç ve dış kaynakları. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **7** | Felsefenin İslam dünyasına girişi: Çeviri faaliyetleri ve Antik Helenistik Birikimin İntikali. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım<br>Ara Sınav Hazırlık |
| **8** | Vize Sınavı | | | | Vize |
| **9** | Vize Sınavı Sonrası Değerlendirme ve Öğrenci Geri Bildirimi<br>İslâm Felsefesinin Konuları/Problemleri ve Bazı Önemli Kavramları: Varlık, Bilgi, Değer, Cevher, Araz, Hudus, Oluş, Nefs. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım<br>Soru-Yanıt |
| **10** | İslâm Felsefesinin Konuları/Problemleri ve Bazı Önemli Kavramları: Varlık, Bilgi, Değer, Cevher, Araz, Hudus, Oluş, Nefs. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **11** | İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Tabiatçılar ve Maddeciler. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **12** | İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Batıniler ve İhvan-ı Safa. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **13** | İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Meşşaiyye, Rivakiyye ve İşrakiyye. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **14** | İslam Felsefe Tarihinde Başlıca Ekoller: Meşşaiyye, Rivakiyye ve İşrakiyye. | | | | Derse Katılım<br>Teorik Ders Anlatım |
| **15** | Klasik Dönem İslâm Filozoflarına Genel Bir Bakış: Kindî. | | | | Derse Katılım<br>Final Sınavı Hazırlık<br>Teorik Ders Anlatım |

İş Yükleri

| Aktiviteler | Sayısı | Süresi (saat) |
|---|---|---|
| Vize | 1 | 1,00 |
| Final | 1 | 1,00 |
| Teorik Ders Anlatım | 14 | 2,00 |
| Derse Katılım | 14 | 2,00 |
| Ara Sınav Hazırlık | 1 | 7,00 |
| Final Sınavı Hazırlık | 1 | 7,00 |
| Ders Öncesi Bireysel Çalışma | 14 | 1,00 |
| Ders Sonrası Bireysel Çalışma | 14 | 1,00 |

Değerlendirme

| Aktiviteler | Ağırlığı (%) |
|---|---|
| Final | 60,00 |
| Vize | 40,00 |

İlahiyat Fakültesi / İlahiyat X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

| | P.Ç. 1 | P.Ç. 2 | P.Ç. 3 | P.Ç. 4 | P.Ç. 5 | P.Ç. 6 | P.Ç. 7 | P.Ç. 8 | P.Ç. 9 | P.Ç. 10 | P.Ç. 11 | P.Ç. 12 | P.Ç. 13 | P.Ç. 14 | P.Ç. 15 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ö.Ç. 1 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| Ö.Ç. 2 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| Ö.Ç. 3 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| Ö.Ç. 4 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| Ö.Ç. 5 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |
| Ö.Ç. 6 | 5 | 4 | 5 | 3 | 5 | 5 | 5 | 3 | 3 | 3 | 4 | 5 | 5 | 5 | 4 |

Tablo :

---

**P.Ç. 1 :** P.Ç.1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.

**P.Ç. 2 :** P.Ç.2. Bireysel farklılıkları dikkate alarak din hizmeti sunabilme yol ve yöntemlerini öğrenir.

**P.Ç. 3 :** P.Ç.3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.

**P.Ç. 4 :** P.Ç.4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.

**P.Ç. 5 :** P.Ç.5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.

**P.Ç. 6 :** P.Ç.6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.

**P.Ç. 7 :** P.Ç.7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.

**P.Ç. 8 :** P.Ç.8.Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.

**P.Ç. 9 :** P.Ç.9. Bireysel inisiyatif alarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.

**P.Ç. 10 :** P.Ç.10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.

**P.Ç. 11 :** P.Ç.11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.

**P.Ç. 12 :** P.Ç.12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.

**P.Ç. 13 :** P.Ç.13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.

**P.Ç. 14 :** P.Ç.14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.

**P.Ç. 15 :** P.Ç.15. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.

**Ö.Ç. 1 :** İslam felsefesinin mahiyetini, kavramlarını, kaynaklarını ve yöntemini tanımlar, temsilcilerini adlandırır ve tarihsel olarak sıralar.

**Ö.Ç. 2 :** İslam felsefesindeki Platoncu, Aristotelesçi ve Yeni Platoncu etkileri örneklendirir ve karşılaştırır.

**Ö.Ç. 3 :** İslam kültürünün klasik felsefi literatürünü listeler ve İslam filozoflarını felsefe ve diğer sahalardaki eserleriyle eşleştirir.

**Ö.Ç. 4 :** Felsefeyi kelam ve tasavvuf gibi diğer disiplinlerle karşılaştırır.

**Ö.Ç. 5 :** İslam felsefesi tarihindeki başlıca düşünce ekollerini özetler ve temsilcileriyle eşleştirir.

**Ö.Ç. 6 :** İslam felsefesinin sistemli bir yapıya kavuşma sürecini özetler, mantık, fizik, metafizik ve siyaset boyutlarının teşekkül aşamalarını sıralar.